

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Άμεση ανάγκη διάσωσης των καπναποθηκών της Καβάλας

Σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ.2 του ν.4858/2021, και όπως ομοίως αναφερόταν στον ν.3028/2002, σχετικά με τις υποχρεώσεις κυρίων, νομέων ή κατόχων ακινήτων μνημείων, «αν η Υπηρεσία κρίνει ότι καθυστερεί η εκτέλεση των εργασιών συντήρησης ή στερέωσης για οποιονδήποτε λόγο ή ότι αυτές είναι ανεπαρκείς, μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, διατηρώντας τη δυνατότητα να καταλογίζει το σύνολο ή μέρος της σχετικής δαπάνης σε βάρος των υπόχρεων κατά τις σχετικές περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων διατάξεις», όπου ως Υπηρεσία νοείται η αρμόδια Κεντρική ή Περιφερειακή Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, και στην συγκεκριμένη περίπτωση νοείται η Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, έργο της οποίας είναι η προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη των νεότερων μνημείων (μεταγενέστερων του 1830) και η προστασία των ιστορικών τόπων».

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Άρθρο 24, παρ.6 του Συντάγματος, «τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το Κράτος. Νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας αυτής περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας, καθώς και τον τρόπο και το είδος της αποζημίωσης των ιδιοκτητών.»

Όπως είναι γνωστό, η Καβάλα, αναφερόμενη κατά παρελθόν ως η «Μέκκα του Καπνού», διατηρεί ένα πλούσιο απόθεμα κτιρίων βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, τις πρώην καπναποθήκες (32 απ' αυτές έχουν χαρακτηρισθεί ως τέτοιες), οι οποίες αποτελούν ιστορικό και κοινωνικό ορόσημο για την πόλη.

Τη δεδομένη χρονική στιγμή, η διάσωση των καπναποθηκών της πόλης κρίνεται πιο επιτακτική από ποτέ. Η κατάσταση των περισσότερων ιδιοκτητών καπναποθηκών είναι χείριστη, και οι επεμβάσεις πρέπει να είναι άμεσες. Συγκεκριμένα, εντός τους συνεχίζουν να υπάρχουν εύφλεκτα υλικά με αποτέλεσμα ο κίνδυνος πυρκαγιάς να είναι ορατός (προσφάτως καταστράφηκε ολοσχερώς η Καπναποθήκη της οδού Αναξάρχου στην Ξάνθη, λόγω πρόκλησης πυρκαγιάς). Επιπρόσθετα, ο ξύλινος εσωτερικός σκελετός αυξάνει την προαναφερθείσα πιθανότητα.

Υπενθυμίζεται ότι πρόσφατα, κατέρρευσε η σκεπή της καπναποθήκης της Σ.Ε.Κ.Ε. (Συνεταιριστική Ένωση Καπνοπαραγωγών Ελλάδος) στην Καβάλα (οδός Δαγκλή), ενώ σοβαρός είναι ο κίνδυνος πτώσης της σκεπής της-μιας εκ των δυο καπναποθηκών- «Μαργαρίτη», που βρίσκεται στην πλατεία Μακέδου, ενώ παρόμοια είναι η κατάσταση για της σκεπή της καπναποθήκης «Πιαλόγλου». Ο κίνδυνος πτώσης σοβάδων, σπασμένων τζαμιών, τούβλων, πετρών, κεραμιδιών κτλ. είναι καθημερινός, καθώς τα κτίρια βρίσκονται εντός του αστικού ιστού, πλάι σε κατοικίες, άνωθεν πεζοδρόμων.

Πέραν της μελλοντικής, απαραίτητης αξιοποίησης του μεγάλου κτιριακού αποθέματος στην πόλη, αποτελεί επιτακτική ανάγκη η συντήρηση των καπναποθηκών. Συγκεκριμένα, και όπως τονίζει σε ανακοίνωσή του το Ινστιτούτο Κοινωνικών Κινημάτων και Ιστορίας Καπνού, ο μοναδικός φορέας που διαχρονικά ασχολείται για την ανάδειξη του προβλήματος διάσωσης των Καπναποθηκών, πρέπει άμεσα να ελεγχθούν όλες οι καπναποθήκες και να απομακρυνθούν εναπομείναντα καπνά, σκουπίδια και άλλα εύφλεκτα υλικά, να τοποθετηθούν τζάμια ώστε, αφενός να αντικατασταθούν τα επικίνδυνα σπασμένα πλαίσια και αφετέρου να προστατευθεί το εσωτερικό των καπναποθηκών και κυρίως του ξύλινου σκελετού από τη διάβρωση, αντικατάσταση σπασμένων κεραμιδιών, έλεγχος τοιχοποιίας και της στέγης, για αποφυγή τραυματισμού διερχομένων, σφράγισμα όλων των εισόδων των κτιρίων, στατικός έλεγχος κτλ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, με τον ν. 4067/2012, αρ.6, παρ.2β, «Διατηρητέα κτίρια τα οποία έχουν κατεδαφιστεί από γεγονότα που οφείλονται σε ανωτέρα βία, όπως σεισμό, πυρκαγιά, πλημμύρα ή κρίνονται κατεδαφιστέα με πρωτόκολλα επικινδύνωςτοιμορόρου οικοδομής, επανακατασκευάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. της 15.4.1988 (Δ' 317)», -σειρά από Υπουργικές Αποφάσεις έχουν χαρακτηρίσει διατηρητέες Καπναποθήκες είτε αστικών κτιρίων είτε βοηθητικών χώρων-, εντός του αστικού ιστού της Καβάλας.

Τέλος, η αξιοποίηση καπναποθηκών, θα έδινε λύση στο στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της Καβάλας, προσφέροντας φθηνή στέγη, ενώ θα αύξανε και τον αριθμό των κλινών για τους επισκέπτες της περιοχής, σε περίπτωση που αξιοποιούνταν κάποιες από αυτές ως τουριστικά καταλύματα.

Επειδή, η επικινδυνότητα των καπναποθηκών είναι μεγάλη και από τύχη, μέχρι στιγμής, δεν έχουμε θρηνήσει θύματα.

Επειδή, η ύπαρξη των καπναποθηκών είναι αλληλένδετη με την ιστορία της Καβάλας.

Επειδή, απαιτείται άμεση συντήρηση και διάσωσή τους, πριν από οποιαδήποτε συζήτηση για αξιοποίηση.

Επειδή, τα πρώτα σημάδια κατέρρευσης των καπναποθηκών έχουν εμφανιστεί, με την κατέρρευση της στέγης της Σ.Ε.Κ.Ε., με την κακή εικόνα αρκετών εξωτερικών κελυφών να κρούει των κώδωνα του κινδύνου.

Επειδή, η αξιοποίηση των καπναποθηκών είναι προς όφελος της πόλης και ενδέχεται να δώσει αναπτυξιακή πνοή σ' αυτήν.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

- 1. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η αρμόδια Υπηρεσία για την συντήρηση, την αναφορά των παρεμβάσεων που πρέπει να πραγματοποιηθούν, ώστε να διασωθούν οι Καπναποθήκες της Καβάλας;**
- 2. Για ποιο λόγο δεν προβλέφθηκε η πτώση της στέγης της Σ.Ε.Κ.Ε., όταν ήταν εμφανής η κάκιστη κατάστασή της;**
- 3. Προτίθεται, σε περίπτωση που δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι απαραίτητες ενέργειες, να δώσει εντολή να προβούν άμεσα στις απαραίτητες κινήσεις, ώστε αφενός να διασωθούν οι κτιριακές υποδομές, αφετέρου να προστατευτούν οι διαβάτες, οι οποίοι καθημερινά περνούν κάτω από τα ογκώδη, κακοσυντηρημένα κτίρια;**
- 4. Υπάρχει, ή έστω καταρτίζεται, κάποιο συνολικό σχέδιο συντήρησης και αξιοποίησης του κτιριακού πλούτου της πόλης;**

Οι ερωτώσες βουλευτριες

Ελευθεριάδου Σουλτάνα (Τάνια)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)